

Skola, förskola och könsidentitet

Vad läroplanen säger, vad andra länder gör, och vad forskningen faktiskt visar.

Vad läroplanen säger

Lpfö 18 (rev. 2025) — 1. Grundläggande värden

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck [...] Förskolan ska aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet.”

Källa: Skolverket, Lpfö 18 (rev. 2025)

Lpfö 18 — 2.1 Normer och värden

“Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande.”

Källa: Skolverket, Lpfö 18 avsnitt 2.1

Lgr 22 — 1. Skolans värdegrund och uppdrag

“Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.”

Källa: Skolverket, Lgr 22

Internationell jämförelse — vem drar i bromsen

Land	År	Åtgärd	Källa	Riktning
Finland	2020	PALKO/COHERE-riktlinjer: psykoterapi förstahandsval; hormoner till minderåriga endast i undantagsfall.	COHERE 2020	Brakes
Sverige	2022	Socialstyrelsen skärper riktlinjerna; SBU bedömer evidensen som otillräcklig.	Socialstyrelsen · SBU 2022	Brakes
Norge	2023	Ukom klassar affirmativ behandling av minderåriga som experimentell.	Ukom 2023	Brakes
Danmark	2023	Sundhedsstyrelsen: samtalsstöd före medicinsk transition för de flesta unga.	Sundhedsstyrelsen 2023	Brakes
Storbritannien	2024	Cass Review → permanent förbud mot pubertetsblockerare utanför provningar; Tavistock GIDS läggs ned.	NHS / Cass 2024	Brakes
Nederländerna	2024	Amsterdam UMC pausar delar av Dutch Protocol; parlamentet initierar utredning.	Tweede Kamer 2024	Brakes
Frankrike	2022	Académie de médecine varnar för 'great medical caution' inför tidig transition.	Académie 2022	Brakes
USA (delstater)	2025	~25 delstater begränsar könsaffirmerande vård för minderåriga; SCOTUS fastställer Tennesseees lag (Skrmetti).	SCOTUS 2025 · KFF	Brakes
Tyskland	2024	Selbstbestimmungsgesetz: fri ändring av juridiskt kön från 14 år. Affirmativ linje kvarstår.	BMFSFJ 2024	Affirm
Kanada / Aus.	2025	Affirmativ modell kvarstår i majoriteten; Alberta 2024 inför åldersgränser.	Alberta 2024	Affirm

Källor

- Skolverket — Lpfö 18 (rev. 2025) — skolverket.se/lpfo18
- Skolverket — Lgr 22 — skolverket.se/lgr22
- PALKO / COHERE Finland (2020) — palveluvalikoima.fi
- Socialstyrelsen (2022) — socialstyrelsen.se
- SBU (2022) rapport 307 — sbu.se/307
- Ukom (Norge, 2023) — ukom.no

- Sundhedsstyrelsen (DK, 2023) — sst.dk
- Cass Review (UK, 2024) — cass.independent-review.uk
- Académie de médecine (FR, 2022) — academie-medecine.fr
- KFF State tracker — kff.org
- SCOTUS — Skrametti (2025) — supremecourt.gov
- BMFSFJ (DE, 2024) — bmf.sj.de
- Alberta (CA, 2024) — alberta.ca
- Dhejne et al. (2011) — journals.plos.org
- Littman (2018) — journals.plos.org

Sverigefakta.com · Faktablad hämtat 2026